

Антоніна Затулівітер

Науковий керівник – аспірант кафедри МВЗП Вовчук Л. А.,
Чорноморський державний університет ім. Петра Могили

ОСОБЛИВОСТІ АМЕРИКАНО – КИТАЙСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Китайсько-американські відносини – це дипломатичні, політичні та економічні відносини між Сполученими Штатами Америки (США) та урядом Китайської Народної Республіки (КНР). Більшість аналітиків характеризують сучасний стан відносин між країнами як складний та багатогранний. Китай і США займають лідируючі позиції серед найрозвинутіших економік світу та є найбільшими торговельними партнерами.

Sino-American relations refers to international relations between the United States of America (U.S.A.) and the government of People's Republic of China (PRC). Most analysts characterize present Sino-American relations as being complex and multifaceted. The United States has the world's largest economy and China the second largest; they are the largest mutual trading partners.

Китайско-американские отношения – дипломатические, политические и экономические отношения между Соединёнными Штатами Америки и Китаем. Большинство аналитиков определяют нынешнее состояние отношений между странами как сложное и многогранное. Китай и США занимают лидирующие позиции среди самых развитых экономик мира и являются самыми большими торговыми партнерами.

Головні дійові особи сьогоднішньої сутички за світове економічне панування – Китай і США. За останніми даними, Пекін став провідним торговим партнером 127 країн, а на Вашингтон припадає основна частка торгівлі 76 держав. У цьому рейтингу суперники всього за 6 років дзеркально помінялися місцями, при цьому китайці випередили американців навіть на ринках їхніх союзників,

таких, як Південна Корея та Австралія. Це найкрутіший поворот у співвідношенні сил у світі після Другої світової війни.

Незважаючи на такі оптимістичні для Пекіна показники, війна далека від завершення. Просто Вашингтон діє з далеким прицілом, обравши стратегію дистанційного придушення.

“Сланцева революція” дозволила американцям наситити газом внутрішній ринок, застрахувавши себе від зовнішньої залежності. Тиск же на позицію суперника Сполучені Штати здійснюють, створюючи все більш відчутну загрозу на маршрутах доставки необхідної Китаю енергетичної сировини з країн Африки та Близького Сходу.

Час, що йде в американців на реформування власної економіки, китайці використовують на досягнення міриад угод по доставці енергоресурсів з усіх кінців геополітичної дошки. І все ж, поки імпорт енергоносіїв у Піднебесній дуже вразливий, зате щодо експорту рідкоземельних металів ситуація є зворотною. Тут уже Сполучені Штати залежать від поставок Китаю, де цих металів – 90 відсотків світових запасів. Але і з цим Вашингтон зможе розібратися. Щоб змінити ситуацію, в американців є два можливих маневри: розвинути видобуток рідкоземельних металів у себе або поставити Китай в повну залежність від імпорту енергоносіїв.

Деякі експерти вважають, що арабські революції якраз і були спровоковані США для того, щоб позбавити Китай джерел нафти. З тією ж метою підтримується напруженість навколо Ірану і в Перській затоці.

Для підтримання ефективної взаємодії країн в економічній сфері регулярно здійснюються зустрічі на рівні глав держав, урядів, відомств та працює китайсько-американська Спільна комісія з торгівлі та комерції.

19 грудня 2012 року завершилося засідання Спільної комісії. Переговори не дали великих результатів. Це відбулось тому, що проблеми між Китаєм і США застарілі, мають під собою глибоке підґрунтя і не можуть бути швидко вирішені.

Китай погодився зробити подальші кроки щодо захисту прав на інтелектуальну власність і по боротьбі з контрафактною продукцією. Зокрема, дано обіцянку навести лад при використанні ліцензійного програмного забезпечення китайськими державними банками та підприємствами. Представники адміністрації США, зі свого боку, пообіцяли розширити експорт високотехнологічних товарів в Китай, а також ширше відкрити двері для китайських інвестицій в американську економіку. Взаємні обіцянки сторін виглядають як

“косметичний” прогрес у китайсько-американських економічних відносинах.

Можливості Китаю в боротьбі з контрафактною продукцією обмежені через величезний чорний ринок. Крім того, владі складно контролювати, яке саме програмне забезпечення – ліцензійне або піратське – використовує те або інше виробниче або фінансове підприємство на місцях.

Для китайців же надзвичайно важливим є розширення експорту високотехнологічних товарів в Китай. Після подій 1989 року на площі Тяньаньмень американці ввели заборону на продаж Китаю технологій військового значення. Вони змусили і своїх європейських колег зробити те ж саме. Американці це зробили не тільки у вигляді протесту, а для того щоб загальмувати розвиток військової могутності Китаю. Це для китайців був дуже чутливий удар. Зараз американці пообіцяли деякі послаблення. Але напевно вони будуть намагатися кожного разу давати китайцям якомога менше і затягувати якомога довше скасування цих заборон.

Прогнози щодо подальшого розвитку двосторонніх економічних відносин між Китаєм та США не є втішними.

2013 пройде під знаком наростаючого напруження боротьби в економічному двобої Сполучені Штати – Китай. У секторі економічної дипломатії суперники будуть дотримуватися стратегії позиційної боротьби, яка характеризується шаховим терміном “лавірування”, супроводжуючи її обопільними тактичними випадками.

Китай не перестане пред’являти претензії до уряду США, який піддає китайських інвесторів “перевіркам на політичну благонадійність”. Сполучені Штати, у свою чергу, будуть піднімати питання, що стосується підробок американських товарів і посягань з боку опонента на права інтелектуальної власності.

Список взаємних претензій тільки збільшується. Ось тільки обсяг торгівлі продовжує зростати в усіх напрямках, що свідчить передусім про стрімке зростання купівельної спроможності китайців, а значить, і про перспективність розвитку внутрішнього ринку. Взагалі, створилась досить курйозна ситуація, коли міць першої економіки світу (американської) підтримується насамперед вірою в її фінансову систему, в той час як головним світовим кредитором давно вже є зовсім інша країна. Вихід Піднебесної на роль світового економічного лідера здається неминучим, як схід сонця.

Список використаних джерел та літератури:

1. Кашо Н. Китай – США: мед на устах, камень за пазухой [Электронный ресурс] / Н. Кашо // Голос России. – 2012. – 20 декабря. – Режим доступа: http://rus.ruvr.ru/2012_12_20/Kitaj-SSHA-med-na-ustah-kamen-za-pazuhoj/. – Название с экрана
2. Самарцев В. Китай скупает ресурсы [Текст] / В. Самарцев // Азия и Африка сегодня. – 2010. – № 10. – С. 2-8.
3. Самофалов В. Глобальный виклик Китаю [Электронный ресурс] / В. Самофалов // UA Foreign Affairs. – 2010. – 2 ноября. – Режим доступа: <http://uaforeignaffairs.com/ua/ekspertna-dumka/view/article/globalnii-viklik-kitaju>. – Назва з екрана
4. Силецкий И. Пекин ожидает американский сюрприз на Ближнем Востоке [Электронный ресурс] / И.Силецкий // Голос России. – 2012. – 28 декабря. – Режим доступа: http://rus.ruvr.ru/radio_broadcast/92998662/99452365.html. – Название с экрана
5. Силецкий И. Соперничать с Вашингтоном Пекину помогает реализм [Электронный ресурс] / И. Силецкий // Голос России. – 2012. – 6 декабря. – Режим доступа: http://rus.ruvr.ru/radio_broadcast/92998662/97061349.html. – Название с экрана